مالیات بابت همه چیز؛ از عیدی گرفته تا حق عائله‌مندی

دست دولت در جیب حقوق بگیران

وقتی هزینه‌های زندگی چند برابر حداقل حقوق تعیین شده است، کارگر، کارمند و در کل حقوق بگیران با ۱۵ یا ۲۰ میلیون تومان حقوق ماهانه که زندگی‌اش نمی‌چرخد و در سربالایی‌ها لنگ می‌زند، چرا باید مالیات بدهد؟

به گزارش ایلنا، هنوز تکلیف معافیت‌های مالیاتی کارگران در سال جاری و سال آینده مشخص نیست. تأکید سازمان امور مالیاتی در بیانیه‌هایی که به اسم شفاف‌سازی صادر می‌کند، روی سقف معافیت مالیات بر حقوق است اما مشکل اصلی، معافیت از مالیات مزایای رفاهی و انگیزشی کارگران است؛ مزایایی مانند پاداش، حق عائله‌مندی و بن خواربار که براساس آرای مکرر دیوان عدالت باید از پرداخت مالیات معاف باشند. در واقع برای محاسبه میزان مالیات حقوق کارگران باید مبلغ مزایای رفاهی و انگیزشی از حقوق دریافتی کارگر کسر شده و باقی مبلغ با رعایت سقف معافیت مالیات بر حقوق، مشمول پرداخت مالیات شود.

۱۲ اسفندماه، معاون سازمان امور مالیاتی اعلام کرد: مطابق قانون بودجه سال جاری، همه موارد مذکور در فیش حقوقی اعم از مزایا، پاداش، حق المشاوره و حق عائله‌مندی مشمول مالیات می‌شود. مهدی رعنایی در نامه‌ای اعلام کرد: مطابق بند «ث» تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور مجموع حقوق دریافتی کارکنان بخش‌های دولتی و غیر دولتی از قبیل حقوق، مزایا، مقرری، حق شغل، حق شاغل، فوق‌العاده‌ها، اضافه‌کار، حق‌الزحمه، حق‌المشاوره، حق حضور در جلسات، پاداش، حق‌التدریس، حق پژوهش، کارانه مستمر و غیر مستمر اعم از نقدی و غیر نقدی از یک یا چند منبع در بخش‌های دولتی و غیر دولتی از کارفرمای اصلی یا غیر اصلی مشمول مالیات می‌شود.

این سوگیری‌ها به معنای نقض آرای مکرر دیوان عدالت و بخشنامه اخیر رئیس سازمان امور مالیاتی است که در آن اعلام شده کارگران می‌توانند بابت استرداد مالیات اضافی دریافت شده از مزایای رفاهی و انگیزشی دادخواست قانونی ثبت کنند. بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور موضوع استرداد اضافه

پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق با شماره ۵۰/ ۲۰۰/۱۴۰۳ در تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۴ توسط رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور ابلاغ شده است.

سید محمدهادی سبحانیان، رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور با صدور این بخشنامه، اعلام کرد: ادارات کل امور مالیاتی کشور با رعایت مفاد این قانون، مکلف به استرداد اضافه دریافتی بابت مالیات بر درآمد حقوق هستند. مطابق این بخشنامه، حقوق‌بگیران باید برای استرداد اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد موضوع ماده ۸۷ قانون مالیات‌های مستقیم درخواست خود را به اداره امور مالیاتی محل سکونت خود ارائه کنند.

با این حال، این بخشنامه اجرا نشد، پس از نامه معاون سازمان امور مالیاتی، اصلاح نشدن سامانه‌های سازمان امور مالیاتی به همراه عدم تغییر فرایند دریافت مالیات از مزدبگیران که همچنان همه دریافتی شامل مزایای رفاهی و انگیزشی در نرم‌افزار مالیاتی قرار گرفته و مشمول مالیات می‌شود، به ابهامات دامن زد. و جالب اینجاست که تکذیبیه و توضیحات سازمان امور مالیاتی نیز چیزی را روشن نکرد؛ در این تکذیبیه فقط روی سقف معافیت مالیاتی و برقراری این سقف تأکید شده و حرفی از معافیت مالیاتی مزایای رفاهی و امکان استرداد آن نیست.

در این اطلاعیه آمده است: «با توجه به نص صریح قانون نحوه محاسبه مالیات و میزان معافیت حقوق هریک از حقوق‌بگیران معادل ۱۴۴ میلیون تومان معافیت سالانه و ۲۴ میلیون تومان معافیت مزایای غیرنقدی پرداختی به کارکنان و همچنین با توجه به احکام قانونی سایر قوانین از جمله قانون جامع ایثارگران معافیت‌های مربوطه برای حقوق بگیران لحاظ شده است. شایان ذکر است، قانونگذار در سال‌های مختلف معافیت‌های خاصی برای محاسبه مالیات حقوق بگیران لحاظ کرده و سازمان امور مالیاتی با توجه به قوانین فوق و آرای دیوان عدالت اداری نسبت به اعمال این معافیت‌ها برابر مقررات اقدام می‌کند. در این راستا با توجه به صراحت تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۳ و همچنین تأکید موضوع در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ مزایای رفاهی و انگیزشی کارکنان با رعایت معافیت‌های مذکور مشمول پرداخت مالیات در سنوات اخیرالذکر شده‌اند که سازمان امور مالیاتی ضمن اعمال آن از ابتدای سال ۱۴۰۳ در سامانه مالیات بر درآمد حقوق مراتب را به صورت عمومی اطلاع‌رسانی کرده است».

مهدی موحدی بک‌نظر، سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور نیز اعلام کرد: به هیچ وجه تغییری در معافیت‌های مالیاتی کارکنان بخش دولتی، عمومی و بخش خصوصی ایجاد نشده است و این معافیت‌های حقوقی مانند گذشته برقرار است.

وی افزود: تأکید می‌کنم با عنایت به نص صریح قانون، میزان معافیت حقوق هر کدام از کارکنان دولتی حقوق بگیر در بخش دولتی، عمومی یا خصوصی در سال ۱۴۰۳ معادل ۱۴۴ میلیون تومان در سال یا به عبارتی ۱۲ میلیون تومان در ماه معاف از مالیات است، در کنار آن تا سقف ۲۴ میلیون تومان مزایای غیر نقدی پرداختی شامل معافیت می‌شود.

سخنگوی سازمان امور مالیاتی ادامه داد: همچنین برای هر یک از کارکنان تا سقف ۱۲ میلیون تومان عیدی معاف از مالیات سالانه است و همه این مباحث که مطرح می‌شود، صحت ندارد. بنابراین مزایای رفاهی و انگیزشی کارگران همچنان مشمول مالیات هستند و فقط سقف معافیت در مورد آن‌ها به عنوان بخشی از حقوق ماهانه اعمال می‌شود؛ برای عیدی بالای ۱۲ میلیون تومان هم مالیات گرفته می‌شود.

حال سؤال اینجاست که چرا بخشنامه رئیس سازمان امور مالیاتی این‌چنین با واکنش‌های بعدی نقض شده است؟ چرا آرای دیوان عدالت زیر پا گذاشته می‌شود؟ چرا کارگران در این شرایط سخت و جانکاه اقتصادی بابت چندرغاز مزایای مزدی مالیات بدهند؟

پیگیری‌های ما از کارشناسان حقوقی نیز نتیجه‌ای قطعی و روشن دربرنداشت و نتوانستیم دریابیم که آن بخشنامه و صحبت از امکان استرداد مالیات اضافی چه بود و این تأکید بر دریافت مالیات از همه حقوق کارگران چه معنایی دارد؟

آرمین خوشوقتی، کارشناس حقوقی در این رابطه می‌گوید: علی‌القاعده باید بخشنامه رئیس سازمان امور مالیاتی قابل اجرا باشد اما هنوز به درخواست‌های استرداد مالیات اضافی پاسخ نداده‌اند، سامانه‌ها و نرم‌افزارها اصلاح نشده و نمی‌دانیم آیا واقعاً قصد پایبندی به آرای دیوان عدالت را در عمل دارند یا خیر.

در هر حال، سامانه‌های سازمان امور مالیاتی در شرایطی که از پاییز امسال، مالیات به صورت الکترونیک توسط این سازمان دریافت می‌شود، تغییری نکرده و به نظر می‌رسد دولت برای جبران کسری بودجه شدید در شرایط تحریمی، هیچ راهی سرراست‌تر و سهل‌الوصول‌تر از جیب مزدبگیران نیافته. وقتی هزینه‌های زندگی حداقل ۵۰ میلیون تومان است، کارگر، کارمند و پرستار با ۱۵ یا ۲۰ میلیون حقوق ماهانه که زندگی‌اش نمی‌چرخد و در سربالایی‌ها لنگ می‌زند، چرا باید مالیات بدهد؟ دست کارگر و کارمند لای درِ سازمان امور مالیاتی است و راه به جایی ندارند؛ مدیران دولت هم اختیار کامل دارند، از حقوق و مزایای زیر خط فقر به عنوان مالیات برمی‌دارند و به خزانه خالی سرازیر می‌کنند.

وزیر نیرو: بارش‌های اخیر تهران کفاف رفع کم‌آبی را نکرد

وزیر نیرو با تأکید بر اهمیت توسعه کشاورزی گلخانه‌ای در کشور گفت: بارندگی‌های دو شب گذشته تهران تا بیست اسفند ۱۴۰۳ تنها ۱۱ میلی‌تر به ثبت رسیده است که کفاف رفع کم آبی کلانشهر تهران را نمی‌کند.

عباس علی‌آبادی در نشست با اعضای کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیطزیست مجلس شورای اسلامی گفت: وزارت نیرو با وجود تداوم خشکسالی‌ها و نیز کاهش قابل توجه بارندگی در کشور به منظور تامین آب مورد نیاز در بخش‌های شرب، کشاورزی و صنعت، اقدامات ویژه‌ای را با جدیت در دستور کار خود قرار داده است. وی درباره طرح‌های آبرسانی استان سیستان و بلوچستان، گفت: پیگیری حقابه از همسایه شرقی که مذاکرات آن توسط وزارت امور خارجه درحال انجام است از جمله اقدامات است؛ اما در کنار آن طرح انتقال آب دریا درحال پیگیری بوده و طرح آبخوان‌های شرقی نیز درحال اجراست.

علی آبادی با بیان اینکه مجلس شورای اسلامی روحیه خود را برای حمایت از اقدامات و طرح‌های وزارت نیرو نشان داده است، گفت: موضوع تامین آب شرب در نقاط مختلف کشور در اولویت است و لازم است در حوزه کشاورزی به سمت کشاورزی گلخانه‌ای و اصلاح الگوی کشت بریم.

وزیر نیرو با بیان اینکه چالش آب سالهاست که تداوم دارد، افزود: مشکل آب اصفهان برای اکنون نیست و مسئله‌ای تاریخی است اما نکته این است که با تدبیر و پیگیری فراوان، طرح‌های توسعه‌ای یکی پس از دیگری درحال اجراست. وی در ادامه به پیشرفت‌های حاصل شده در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر اشاره و تصریح کرد: تا اوج مصرف تابستان سال پیش رو ۳۰۰۰ مگاوات انرژی خورشیدی به مدار تولید اضافه می‌شود.

علی آبادی در ادامه از نصب ۵ میلیون کنتور هوشمند خبر داد و گفت: این امر طی ۳۰ سال گذشته انجام نشده است، اما با اقدامات آغاز شده می‌توان از این طریق ۱۰ هزار مگاوات بار مصرف را کاهش داد.

معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا نیز در این نشست گفت: کاهش بارندگی‌ها با آمار و ارقام موجود بیانگر «خشکسالی بسیار شدید» است. محمد جوانبخت افزود: این مسأله تامین آب شرب را با مخاطره روبه‌رو کرده و نیز مسائلی را برای تامین نیاز آب کشاورزی در بسیاری از نقاط کشور به وجود آورده است.

وی با اشاره به کاهش محسوس بارندگی‌ها، ادامه‌داد: متوسط کاهش بارندگی‌ها در کشور تا سه روز گذشته بیش از ۵۰ درصد بود اما به دنبال بارندگی، حجم کاهش بارندگی‌ها اکنون به ۴۰ درصد رسید. معاون وزیر نیرو گفت: ناترازی در بارش‌ها و کاهش نزولات جوی در شرایطی است که براساس گزارش‌های سازمان هواشناسی، پیش‌بینی مطلوب و مورد انتظار را نمی‌توان در ماه‌های آینده متصور شد.

جوانبخت با قدردانی از همراهی مجلس شورای اسلامی، گفت: امید است نمایندگان مجلس شورای اسلامی و نیز کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیطزیست به منظور مدیریت تنش آبی همکاری خود را با وزارت نیرو تداوم بخشند.

سقف برداشت از خودپرداز ۳۰۰ هزار تومان شد

بانک مرکزی در ایام پایانی سال، سقف برداشت از پایانه‌های خودپرداز را از ۲۵ اسفند سال جاری تا ۲۰ فروردین سال آینده، از ۲ میلیون ریال به ۳ میلیون ریال افزایش داد.

به گزارش بانک مرکزی، این بانک با ابلاغ بخشنامه شماره ۰۳/۳۱۲۸۰۳ مورخ ۲۱ اسفند ۱۴۰۳ به شبکه بانکی اعلام کرد: نظر به فرا رسیدن ایام سال نو و لزوم خدمت رسانی مضاعف به مشتریان شبکه بانکی، به منظور پوشش نیازمندی هموطنان محترم جهت دریافت وجه نقد، سقف مبلغ ریالی تراکنش برداشت وجه نقد از پایانه‌های خودپرداز، از ۲۵ اسفند ۱۴۰۳ تا ۲۰ فروردین ۱۴۰۴ از مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال به ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال افزایش می‌یابد.

بانک مرکزی همچنین از شبکه بانکی خواست ضمن تمهید اقدامات مربوط در سوئیچ کارت صادرکنندگی و پایانه‌های خودپرداز آن بانک، ترتیبات لازم جهت ارائه خدمات مطلوب به مشتریان محترم شبکه بانکی، در دستور کار قرار گیرد.

۱۱۲۳ ساختگاه آماده احداث ۳۸۶۵ مگاوات نیروگاه خورشیدی

مجری طرح توسعه نیروگاه‌های خورشیدی توانیر از شناسایی ۱۱۲۳ ساختگاه با قابلیت احداث ۳۸۶۵ مگاوات نیروگاه خورشیدی عمدتا ۳ مگاواتی برای معرفی به متقاضیان سرمایه‌گذاری در این حوزه خبر داد. عبدالرضا حسینی مهر، گفت: توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر چهارمین برنامه از ۱۴ مگاپروژه وزارت نیرو برای گذر از ناترازی اوج بار ۱۴۰۴ است که با اولویت نیروگاه‌های بادی و خورشیدی در دستور کار قرار دارد.

وی افزود: مقرر شد شرکت توانیر ۵۰۰ ساختگاه ۳ مگاواتی را برای احداث ۱۵۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی، شناسایی و برای واگذاری و شروع عملیات اجرایی به ساتبا معرفی کند که تاکنون بیش از ۲ برابر این ظرفیت شناسایی و به تأیید ساتبا رسیده است.

مجری طرح توسعه نیروگاه‌های خورشیدی توانیر گفت: از اواسط مهر تا بهمن امسال ۱۱۲۳ ساختگاه برای احداث ۳۸۶۵ مگاوات نیروگاه خورشیدی ۳ مگاواتی یا بیشتر با همکاری شرکتهای توزیع و استانداری‌ها و تشکیل کارگروه و تعیین مجری در هریک از شرکتهای توزیع شناسایی شد که کار واگذاری این زمین‌ها به پیمانکاران یا سرمایه گذاران ازسوی ساتبا درحال انجام است و پیش‌بینی می‌شود تعداد ساختگاه‌ها تا تابستان به ۲ هزار مورد افزایش یابد. وی توسعه نیروگاه‌های خورشیدی را از راهکارهای کم هزینه و کوتاه مدت جهت افزایش ظرفیت تولید برق ذکر کرد که کار احداث و تکمیل یک نیروگاه ۵ کیلوواتی طی ۲ هفته و ۳ مگاواتی حدود ۴ ماه قابل انجام است.

حسینی مهر این ساختگاه‌ها را جزو زمین‌های منابع طبیعی و از قابلیت اتصال به خطوط توزیع برق برخوردار دانست و افزود: هر فیدر ۲۰ کیلوولت توزیع می‌تواند یک ساختگاه ۳ تا ۷ مگاواتی را پوشش دهد که سقف ۳ مگاوات برای آن پیش‌بینی شده و در صورت افزایش ظرفیت به بیش از ۳ مگاوات، باید شرایط اتصال از نظر فنی مورد بررسی قرار بگیرد.

وزیر نفت:

برای تامین بنزین سفرهای نوروزی آمادگی لازم را داریم

وزیر نفت گفت: آمادگی لازم برای تامین بنزین سفرهای نوروزی وجود دارد. محسن پاک نژاد در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران افزود: آمادگی برای سفرهای نوروزی را داریم و هیچ مشکلی در ذخایر بنزین نداریم. وی درباره سهمیه بنزین برای ایام نوروز، ادامه داد: در این زمینه هنوز سهمیه‌ای اعلام نشده است.

وزیر نفت افزود: از چهار ماه قبل میزان تولید بنزین کشور تا حدود هشت میلیون لیتر در روز افزایش یافته است. واردات بنزین در ایام نوروز افزایش می‌یابد. وی درباره انتقال سهمیه بنزین به کارت بانکی، گفت: کارت بانکی و میزان سوخت سهمیه‌ای هر فرد تجمیع می‌شود. وزیر نفت درباره وضعیت ناترازی‌ها، گفت: در سال جاری در شرایط خاصی از نظر میزان ذخایر سوختی که تحویل گرفتیم، قرار داشتیم. همچنین برودت هوا و طولانی بودن دوره سرما سبب شد مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء افزایش یابد و ناگزیر به سمت استفاده از سوخت مایع حرکت کردیم.

وی ادامه داد: تامین این سوخت مایع کار بسیار پرزحمتی بود و همکاران ما در زمستان نصاب‌هایی را شکستند؛ به‌طور خاص فقط در دی و بهمن ماه حدود یک میلیارد لیتر گازوئیل وارد کشور شد. وزیر نفت افزود: ارزش این میزان گازوئیل ۶۰۰ میلیون دلار است که تحویل نیروگاه‌ها می‌شود.

پاک نژاد ادامه‌داد: نیروگاه‌ها در گذشته با بازدهی پایین ساخته شده‌اند، به طور مثال اگر حدود بازدهی نیروگاه‌ها را ۳۰ درصد در نظر بگیریم، یعنی ۳۰ درصد سوخت تبدیل به برق و ۷۰ درصد آن تلف می‌شود. وی گفت: در حوزه پالایشگاهی توانستیم با افزایش خوراک پالایشگاهی، اتفاقی که در طول چهار ماه گذشته به طور خاص برآن متمرکز بودیم را اجرایی کردیم.

وزیر نفت گفت: همچنین انجام یک سری اصلاحات فرایندی در پالایشگاه‌های تولید فرآورده را افزایش دادیم. پاک نژاد ادامه داد: افزایش هفت میلیون لیتری بنزین و هشت میلیون لیتری گازوئیل حاصل این اصلاحات است. وی گفت: در خاتمه سال، طرح ۳۱۰۰ NGL در منطقه دهلران را که گامی بسیار مؤثر است در جهت جمع‌آوری گازهای همراه در منطقه چشمه خشک میادین مرتبط با حوزه غربی در مرحله بهره‌برداری قرار خواهد گرفت.

وزیر نفت درباره قاچاق سوخت گفت: اقداماتی را برای پیگیری موضوع قاچاق سوخت آغاز کردیم که یکی از این اقدام‌ها هوشمندسازی است. وی ادامه‌داد: همکاران ما شبکه‌ای را به نام شبکه «کاشف» راه‌اندازی کرده‌اند که در این شبکه با استفاده از هوش مصنوعی توانسته‌ایم در نخستین گام تا حدود زیادی ردگیری کنیم و ببینیم که بخشی از این قاچاق سوخت در چه حوزه‌ای انجام می‌شود؟

پاک‌نژاد گفت: بررسی‌ها نشان داد برخی بارنامه‌ها غیرواقعی هستند، یا سهمیه سوخت توسط وسایل نقلیه گازوئیل سوز دریافت شده بدون اینکه پیمایشی داشته باشند؛ این عدد، عدد قابل ملاحظه‌ای در حدود روزانه ۱,۲ میلیون لیتر است که همکاران ما شناسایی کردند. وی گفت: این مسأله در ناوگان حمل و نقل وجود دارد که از سهمیه سوخت استفاده می‌کنند و موضوع درحال رسیدگی است.

این عضو کابینه دولت چهاردهم درباره گام‌های بعدی گفت: با هوشمندسازی مدل تحویل گازوئیل

مسیری خاص تعریف می‌شود تا وسیله نقلیه یا حتی تانکر حامل سوخت مایع فقط در پمپ بنزین‌های خاصی در طول همان مسیر سوخت گیری کنند. وی افزود: در صورتی که این وسایل نقلیه از مسیر خارج شوند، امکان سوخت گیری برایشان فراهم نمی‌شود و قابل رصد است. وزیر نفت گفت: قابل رصد بودن وسایل نقلیه تا حدود زیادی از افزایش میزان قاچاق پیشگیری می‌کند.

وزیر جهاد کشاورزی:

ممنوعیت صادرات برخی اقلام برای تعدیل قیمت‌هاست و دائمی نیست

وزیر جهاد کشاورزی گفت: ممنوعیت صادرات برخی اقلام کشاورزی قرار نیست دائمی باشد و فقط می‌خواهیم بازار شب عید را تامین و قیمت‌ها را تعدیل کنیم. به گزارش ایرنا، غلامرضا نوری قزلجه در نشست کمیته حمایت از محیط کسب‌وکار در اتاق بازرگانی ایران اعلام کرد: در وزارت جهاد کشاورزی تلاش و وظیفه ذاتی و اصلی ما تولید است، تولید هم زمانی رونق می‌گیرد که صادرات رونق داشته باشد؛ لذا به جد این موضوع را پیگیری می‌کنیم.

وی با اشاره به آمار تراز تجاری امسال بخش کشاورزی تا پایان بهمن، افزود: از نظر وزنی در صادرات ۲۲ و به لحاظ ارزش ۳۵ درصد رشد داریم، در واردات نیز پنج درصد کاهش وزنی و ۱۳ درصد کاهش ارزشی را شاهد بودیم. نوری قزلجه گفت: یک سوم تراز منفی تجارت کشاورزی ما جبران شده است، هر کشوری که می‌رویم یا هر دیداری که داریم محصولاتمان را عرضه و سعی می‌کنیم دیدارهای خارجی‌مان صادرات محور باشد اما باید شرایط کشور را هم لحاظ کنیم.

وزیر جهاد کشاورزی گفت: ستاد تنظیم بازار شکل گرفت و گفته‌اند این ستاد به دلیل قوانین جدید وجاهت قانونی ندارد اما در جلسه سران قوا تا پایان سال ۱۴۰۴ بار دیگر جایگاه قبلی را به این ستاد برگرداندند. وی گفت: کیوی در بازار کیلویی ۱۸۰ هزار تومان بود و کسی نمی‌توانست تهیه کند، آیا این حکمرانی است که محصولی تولید شود که کسی نتواند مصرف کند؟ من هم با آزادسازی صادرات موافقم اما حاکمیت به‌تنهایی مسئول صادرات نیست و باید مصرف مردم را هم در نظر بگیرد.

نوری قزلجه ادامه‌داد: با تشکل‌های کشاورزی درباره کیوی جلسه گذاشتیم و همکاری کردند و قیمت کیوی به ۱۱۰ هزار تومان کاهش یافت اما بقیه تشکل‌ها دیرتر همکاری کردند. این عضو کابینه دولت چهاردهم افزود: قرار نیست به خاطر محصول، کشور را به هم بریزیم. وقتی کشاورز می‌گوید من سیب زمینی را کیلویی ۲۰ هزار تومان فروخته‌ام اما چرا باید الان کیلویی ۸۰ هزار تومان بخرم؟ مردم ما مشتریان اول تولیدکنندگان هستند و خارجی‌ها مشتریان دوم.

وزیر جهاد کشاورزی گفت: درباره ممنوعیت صادرات خرما، هدف ما فقط خرمای مضافتی بود که خیلی بیشتر از سال قبل صادر شده است، قرار نیست ممنوعیت دائمی باشد و فقط می‌خواهیم بازار شب عید را تامین کنیم، برای صادرات باید برنامه‌ریزی داشته باشیم وگرنه قانونی که ما را از مقررات خلق الساعه منع کرده، کار درستی است.

وی با بیان اینکه کشف قیمت‌ها با حضور تشکل‌ها انجام می‌شود افزود: در کارگروه ستاد تنظیم بازار نمایندگان سه اتاق و تشکل‌ها حضور دارند و تصمیمات محرمانه نیست همه در دولت به تأسی از رئیس‌جمهور می‌گویند کمترین دخالت را در قیمت‌ها انجام دهید.

نوری قزلجه گفت: ۶۵ تا ۷۰ درصد دان مرغ با ارز ترجیحی تامین می‌شود، خودمان هم اعتقاد نداریم قیمتگذاری شود اما نمی‌توانم ببینم برنج که با ارز ترجیحی وارد شده کیلویی ۷۰ هزار تومان فروخته شود. وزیر کشاورزی افزود: در مورد خرمای مضافتی، تصمیم‌مان برگشت‌پذیر نیست اما درباره بقیه کالاهایی که صادرات آنها را ممنوع کرده‌ایم، در صورتی که تشکل‌ها کمک کنند و قیمت‌ها تعدیل شود ممنوعیت‌ها را حتما برطرف می‌کنیم. درباره سیب و پرتقال هم فراوانی است که با همکاری تشکل‌ها ممنوعیت آنها هم برداشته می‌شود.

حجت الاسلام مجید انصاری، معاون حقوقی رئیس‌جمهور نیز در این نشست در واکنش به درخواست بازرگانان مبنی بر لغو ممنوعیت صادرات برخی محصولات کشاورزی گفت: شرایط خیلی عادی در کشور از نظر اقتصادی و بازرگانی وجود ندارد و ما در یک جنگ تحمیلی اقتصادی تحمیلی هستیم و این جنگ عرصه‌های اقتصاد را متاثر کرده است، این مسأله در گذشته هم بود و در دوران دفاع مقدس هم برای عبور از شرایط بحرانی چاره اندیشی می‌شد اما لغو مصوبه ممنوعیت صادرات محصولات کشاورزی ممکن نیست.

وی افزود: با این حال ماهمان‌طور که باید برای وقوع زلزله در کشور آماده باشیم برای زلزله‌های اقتصادی هم باید برنامه‌ریزی شود چون برخی از آنها قابل پیش‌بینی است از جمله این راهکارها تامین ذخایر استراتژیک است، هر چند اختلاف آمار هم از مشکلاتی است که در تصمیم‌گیری‌ها تأثیرگذار است.

انصاری گفت: اینکه اقتصاد غیرقابل پیش‌بینی شده و باید پیش‌بینی را سهل کنیم مورد تأکید دولت و اصل اقتصادی کشور است و آقای پزشکیان در جلسات دولت بر این امر تأکید دارند و در کل مجموعه نظام باید غیرقابل پیش‌بینی بودن اقتصاد پایان بپذیرد تا مردم تکلیف خود را برای زندگی شأن بدانند. ممنوعیت‌ها باید در کمترین مقدار و تنها در زمان محدودیت‌ها اعمال شود.

کیوان کاشفی، قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی نیز با اشاره به مصوبات کمیته حمایت از کسب‌وکار و پیگیری‌هایی که صورت گرفت از برنامه‌ریزی و توافق برای پرداخت مطالبات شرکت‌های آب‌شیرین‌کن توسط سازمان برنامه‌وبودجه خبر داد.

وی در این رابطه توضیح داد: قرار است سازمان برنامه ۶ همت برای پرداخت مطالبات شرکت‌های آب‌شیرین‌کن، تخصیص دهد. البته باید در این مورد تفاهمنامه‌ای هم منعقد شود که متن آن نهایی شده و بزودی امضا می‌شود و به دنبال آن مطالبات شرکت‌های آب‌شیرین‌کن پرداخت خواهد شد.

عضو هیات‌رئیسه اتاق ایران در ادامه به مصوبه شورای عالی سران قوا مبنی بر اعطای اختیاراتی به ستاد تنظیم بازار اشاره کرد و گفت: ستاد برمبنای همین مصوبه سران قوا، بخش‌نامه‌هایی را صادر کرده و ممنوعیت‌های صادراتی یا نرخگذاری‌هایی را انجام داده که مورد اعتراض بخش خصوصی بوده و به اعتقاد آنها تصمیماتی که از طرف ستاد تنظیم بازار اتخاذ شده، فراتر از اختیارات ستاد تنظیم بازار است.

کاشفی تأکید کرد: طبق مصوبه سران قوا، ستاد تنظیم بازار تنها باید روی کالاهای حساس و اساسی تصمیم‌گیری کند؛ اما در عمل روی کالاهایی تصمیم‌گیری شده که کالای اساسی نیستند. در هیچ کجای مصوبه سران قوا هم درباره ممنوعیت صادرات صحبت نشده است، چون قوانین بالادستی به جد ممنوعیت صادرات را رد می‌کند.

او همچنین به گله‌مندی تجار عراقی نسبت به عدم ایفای تعهدات صادراتی ایرانیان، اشاره کرد و افزود: در نشست هیاتی که از طرف اتاق ایران به بصره اعزام شده بود با هیات‌رئیسه اتاق بصره نسبت به ممنوعیت‌هایی که از طرف ایران اعمال و مانع از ایفای بندهای قرارداد بین تجار ایرانی و عراقی می‌شود، انتقاد شد. آنها تأکید داشتند در تجارت بین‌المللی باید به مفاد قرارداد پایبند بود؛ نمی‌شود یکباره اعلام کنید، صادرات متوقف شده است.

مهدی طبیب‌زاده، رئیس اتاق کرمان هم نسبت به ممنوعیت صادرات خرما در فصلی که این محصول آماده صادرات است انتقاد کرد و گفت: اگر یکبار، تصمیم‌گیرنده درباره اعمال ممنوعیت صادرات، هزینه تصمیمی که می‌گیرد را می‌پرداخت، هر سال شاهد تصویب ممنوعیت‌های صادراتی دفعتی انواع محصولات نبودیم. ارسلان قاسمی، معاون حقوقی و امور مجلس اتاق تعاون هم آماری از وضعیت تولید و صادرات خرما، سیب، سیب‌زمینی و ... ارائه داد که هیچ‌وقت درصد صادرات این کالاها، تأمین نیاز داخل را تحت تأثیر قرار نداده است. وی گفت: تصمیماتی از نوع ممنوعیت صادرات، اقتصاد را غیرقابل پیش‌بینی می‌کند. بنابراین باید کالاهای ضروری و حساس را شناسایی و یک سال زودتر درباره ممنوعیت صادرات آنها در زمان‌های مشخص، تصمیم‌گیری کنیم تا به ضرر دولت و ملت، تصمیمی نگیریم.

خورشید گزدرازی، رئیس اتاق بوشهر به تولید خرما در استان و صادرات آنها اشاره کرد و گفت: وقتی به یکباره صادرات یک کالا ممنوع می‌شود در مرزهای خروجی دچار چالش می‌شویم. کامیون‌ها بار زده و به مبادی خروجی آمدند و یکباره صادرات باری که وارد گمرک شده، ممنوع می‌شود. باید مانع از اتخاذ این تصمیمات ناگهانی شویم. رشید عزیزپور، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع غذایی اتاق ایران از وضوح قانون سخن گفت و تأکید کرد: ستاد تنظیم بازار باید یک بار برای همیشه نسبت به کالاهای حساس و ضروری تصمیم‌گیری کند. نگاه‌های سلیقه‌ای و تغییر مستمر این کالاها، فقط تصمیم‌گیری را سخت و پیچیده می‌کند.

در این بین نماینده مرکز مطالعات راهبری کشاورزی و آب اتاق ایران بنابر مطالعات پژوهشی که انجام شده درخواست کرد از مشارکت بخش خصوصی در فرآیند تنظیم بازار استفاده شود؛ این مشارکت به دلیل درگیر بودن این افراد با مسائل و مشکلاتی که به وجود می‌آید، تصمیم‌گیری را تسهیل خواهد کرد.

در واکنش به آنچه گفته شد، اکبر فتحی، معاون وزارت جهاد کشاورزی گفت: در بخش کشاورزی، برنامه بازرگانی هر سال، برای سال بعد تنظیم می‌شود؛ اما گاهی با شرایط خاص مواجه می‌شویم که برای مدیریت آن مجبور به اتخاذ تصمیات خاص می‌شویم. امسال هم تنها صادرات دو محصول خرمای مضافتی و سیب‌زمینی، ممنوع شد. درباره پرتقال و سیب و ... هیچ ممنوعیتی اعمال نشد. در اینجا باید تأکید کرد که این ممنوعیت هم به استناد مصوبه ستاد تنظیم بازار انجام شده است.